

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح استفساریه ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان مصوب ۱۳۶۹»

مشخصات طرح

دوره هشتم - سال سوم

شماره ثبت:

۴۷۶

شماره چاپ:

۱۳۱۲

تاریخ چاپ:

۱۳۸۹/۱۰/۴

مقدمه

قانون حمایت از آزادگان (اسرای آزاد شده) بعد از ورود به کشور به منظور حمایت از آزادگان جنگ تحمیلی در تاریخ ۱۳ آذرماه ۱۳۶۸ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

پس از لازم الاجرا شدن این قانون اختلاف نظرهایی درخصوص نحوه تفسیر برخی از مواد این قانون یا آیین نامه اجرایی آن پدید آمد. از جمله اختلاف نظرهایی در تفسیر ماده (۱۳) آن پدید آمد که این اختلافات غالباً ناظر به محدوده مزایای مذکور در این ماده بوده است.

طرح حاضر نیز درصدد تبیین تفسیر حوزه شمول حمایتی این ماده از جهت تسری به حقوق و مزایای دوران اسارت می باشد. این طرح استفساریه مدعی است مقصود ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان آن است که علاوه بر احتساب معادل دو برابر دوران اسارت به عنوان سابقه خدمت رسمی و مرتبط و برخورداری اسرای محترم از مزایای این احتساب، به ازای دو برابر دوران اسارت آزادگان نیز می باید حقوقی به این عزیزان پرداخت شود.

ارزیابی مفاد طرح

به منظور روشن شدن تفسیر ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان، این موضوع را ذیل سه بند مورد بررسی قرار می دهیم:

۱. با مطالعه مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی در جلسه بررسی ماده (۱۳) قانون فوق الذکر، روشن است که مقصود مقنن از «هر لحاظ» تمامی امتیازات و مزایای جانبی ناظر به «سوابق خدمت» بوده و در مباحثات مختلف پیرامون تعیین ضریب محاسبه (۱/۵ برابر یا ۲ برابر) و به منظور روشن نمودن حجم وسیع حمایتها پیوسته مسائلی همچون ترفیع درجه، رتبه ها و جایگاه سازمانی و امثال آن مطرح می گردد و هیچگونه اشاره ای به امکان برخورداری از معادل حقوق دوران اسارت صورت نگرفته است.

۲. ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان جهت پیش بینی طریق تأمین هزینه ناشی از الزام این امر به دولت کلیه دستگاههای ذینفع را مکلف کرده است «کسورات بازنشستگی را در قانون بودجه سال بعد پیش بینی ... نماید» لذا مشخص است که از منظر مجلس شورای اسلامی تنها هزینه ناشی از این ماده کسورات بازنشستگی بوده است. در نتیجه از منظر ایشان این ماده درصدد الزام دولت به پرداخت وجهی در ازای دوره اسارت به آزادگان محترم نبوده است.

۳. در نهایت آنکه نص ماده موضوع بحث صراحتاً آشعار می دارد دو برابر مدت اسارت آزادگان «به عنوان سابقه خدمت رسمی و مرتبط تلقی می گردد» نه به عنوان «خدمت رسمی و مرتبط» در نتیجه صرفاً مزایای ناظر به «سابقه خدمت» آزادگان مطابق این ماده از هر لحاظ مورد محاسبه قرار خواهد گرفت و نه حقوق و مزایای ناظر به خود «دوران خدمت». در نتیجه همانگونه که در رأی وحدت رویه دیوان عدالت اداری نیز بیان شده است، مقصود قانونگذار از عبارت «از هر لحاظ» برخورداری از فوق العاده ها، گروه های تشویقی، مرخصی های دوران اسارت و امثال آن بوده است. در حالی که در طرح حاضر علیرغم آنکه در مقدمه توجیهی آن تصریح گردیده ماده (۱۳) ناظر به سوابق خدمتی است، لزوم پرداخت حقوق دوران خدمت که امری مجزا از سوابق خدمت می باشد بدیهی دانسته و مطالبه شده است.

نتیجه گیری

با عنایت به نص ماده و همچنین مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی در زمان بررسی ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان، این ماده شامل حقوق و مزایای دوران اسارت نخواهد بود.

لازم به ذکر است در صورتی که نهاد قانونگذار درصدد اعطای وجهی به عنوان حقوق (دو برابر حقوق) در ازای دوران اسارت به آزادگان محترم می باشد، این اقدام مطابق ماده (۱۳۰) آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی می باید از طریق طرح اصلاح ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان و یا طرح الحاق یک ماده به این قانون صورت پذیرد و طریق تأمین هزینه ناشی از این طرح نیز مطابق اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی در این طرح پیش بینی شده باشد.

در نتیجه این طرح استفساریه با وضعیت کنونی علاوه بر مغایرت با مقصود اصلی قانونگذار در هنگام تصویب این قانون، مغایر ماده (۱۳۰) آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و همچنین به دلیل داشتن بار مالی مغایر اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی نیز خواهد بود.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۰۵۴۸-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۸۹/۱۰/۶

